

Liperi

**Hyvinvointipalveluiden toiminnallisten
tavoitteiden toteumat 2025
hyvinvointilautakunnalle**

Hyvinvointilautakunta 26.2.2026

Perusopetus

Tavoitteita ja toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TA2025	TP 2025
Vakituisten koulunkäynnin ohjaajien määrä 31.12.	48	47	52	51
Määräaikaisten koulunkäynnin ohjaajien määrä 31.12.	12	15	10	13
Määräaikaisten opettajien määrä 31.12.	13	27	10	12
Vakituisten opettajien määrä 31.12.	106	91	107	109
erityisen tuen oppilaat % 20.9	10,4 %	10,9 %	12,37 %	-

Liperin koulu

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 2025
Työrauhan ja kouluviihtyvyyden parantaminen. Jokaisella oppilaalla ja opetushenkilökunnan jäsenellä on oikeus turvalliseen opiskelu- ja työympäristöön.	<p>Koulun työrauha on yhteydessä oppilaiden oppimistuloksiin ja kouluviihtyvyyteen. Työrauha rakennetaan kohtelemalla kaikkia kouluyhteisön jäseniä inhimillisesti ja arvostavasti. Jokainen luokka laatii omat säännöt luokan työrauhan ylläpitämiseksi.</p> <p>Oppilaat ja opetushenkilöstö huolehtivat osaltaan siitä, että koulussa on viihtyisää ja turvallista käyttäytymällä toiset huomioiden.</p>	<p>Työrauha on koululla pääsääntöisesti hyvä. Kaikissa luokissa on keskusteltu työrauhan tärkeydestä ja asiaan kiinnitetään säännöllisesti huomiota.</p> <p>Jokaisesta luokasta löytyvät yhteisesti laaditut säännöt.</p> <p>Erityisiä huomioita turvallisuuteen ja epäviihtyvyyteen ei ole noussut. esiin lukuun ottamatta seuraavia asioita: Oppilaiden rappukäytävän akustiikka on liian kaikua. Tilan kaikua vaimennetaan akustiikkalevyillä helmikuussa 2026. Lisälämpöpattereita tuotu talviajaksi kylmimpiin tiloihin.</p>
Lukutaidon kehittäminen	<p>Kirjastoautossa käydään joka toinen viikko.</p> <p>Jokainen luokka vierailee kerran vuodessa Liperin kirjastossa.</p>	Käynnit ovat toteutuneet säännöllisesti ja suunnitellusti.

	Kannustetaan oppilaita lukemaan erilaisin tavoin (esim. lukudiplomi, lukuvälkät, kirjavinkkaukset).	Kaksi lukuvälkkää on ollut käytössä kevään 2025 ajan. Kirjavinkkaukset ja lukudiplomien suorittaminen ovat olleet käytössä osassa luokkia. Kirjasto järjesti vapaa-aikapalveluiden kanssa kaikille Liperin koulun oppilaille Pop up - tapahtuman ti 25.3.2025.
Turvallinen kouluarki. Koulun arjessa jokaisella on turvallista olla.	<p>Kaikki puuttuvat epäasialliseen käytökseen. Kiusaamista ei sallita. Kaikki pitävät kiinni sovituista aikatauluista ja pelisäännöistä.</p> <p>Jokainen henkilökunnan jäsen lukee läpi pelastussuunnitelman vuosittain. Poistumista ja sisään suojautumista harjoitellaan säännöllisesti.</p> <p>WPro:n riskiarvioinnin päivittäminen.</p>	<p>Kaikki ovat puuttuneet havaitsemaansa epäasialliseen käytökseen. Kiusaamistapauksia on ollut vähän. Kaikki esille tulleet kiusaamistapaukset on selvitetty ja niitä seurataan. Yhteisesti sovituista asioista pidetään kiinni yhä paremmin.</p> <p>Jokainen henkilökunnan jäsen on lukenut pelastussuunnitelman läpi. Pelastussuunnitelma päivitetty elokuussa 2025. Poistumisharjoitus toteutetaan 30.9.2025. Sisään-suojautumisharjoitus järjestetty 9.5.2025. Syksyllä 2025 järjestetty turvallisuuskävelyt 1.lk oppilaille sekä uusille työntekijöille.</p> <p>Riskiarviointi on päivitetty keväällä 2025.</p>

Ylämyllyn koulu

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 2025
Oppimisen ja opiskelutaitojen edistäminen sekä luku- ja kirjoitustaidon kehittymisen tukeminen	<p>Jatketaan kirjastoyhteistyöryhmän / lukutaitoryhmän työtä.</p> <p>Toteutetaan koko koulun lukutunnit</p> <p>Suoritetaan lukudiplomit</p>	<p>Lukutaitoryhmän työ edennyt ja jatkuu syksyllä mm. Lukulokakuu-tempauksella.</p> <p>Koko koulun lukutunteja toteutettu neljä kappaletta, lisäksi pidetty vielä yksiköiden omia lukutunteja.</p> <p>Suurin osa alakoululaisista suorittanut lukudiplomin. Yläkoululla lukutaitoryhmä ja äidinkielen aineryhmä valitsee luettava kirjat Lukuboosti-suositusten pohjalta.</p>

	Toteutetaan sähköiset alakoulun lukutestit (Allu)	Allu-testit otettu käyttöön kaikilla alakoululuokilla.
Edistetään digitaalisuutta ja sen tarkoituksenmukaista käyttöä	<p>Tehdään tekoälyä tutuksi opettajille koulutuksilla</p> <p>Digituror-tuokioiden säännölliset toteutukset jatkuvat</p> <p>Modernisoidaan alakoulun digitaalista oppimisympäristöä uusilla laitehankinnoilla.</p>	<p>Yksi yhteinen tekoälykoulutus henkilöstölle 4.2.2025. Digitutorit ja rehtorit lähtivät pitkäkestoiseen AI-koulutukseen lv. 25–26.</p> <p>Tutor-tuokioita pidetty yläkoululla kevätlukukaudella 3. Toinen tärkeä tuen muoto on henkilökohtainen opastus. Kolmas tutortuen muoto on pika-avun antaminen, kun joku tvt-homma ei toimi. Tutortyötä jatkettu syksyllä.</p> <p>Henkilökunnan koneita tilattu, vaihtokoneilla korvataan atk-luokan vanhat koneet. Älytauluista tehty investointisuunnitelma syksyllä - 25.</p>
Tuen uudistuksen toimeenpano	Toteutetaan opettajien täydennyskoulutusta aiheesta	Seudullinen ops-koordinaattori pitänyt koulutukset yksiköittäin, yläkoulu 1.4., alakoulu 6.5.2025 sekä syksyn opettajakunnalle suunnattu veso 6.9.2025.
Opiskeluhuollon ja sitä tukevien toimintojen kehittäminen	<p>Jatketaan Y-crew-toimintaa</p> <p>Toteutetaan fiksusti kouluun - työpaja alakoululla</p> <p>Alueen opiskeluhoitotyön tavoitteiden toteuttaminen yhteisöllisessä opiskeluhollossa sekä toiminnallisessa perhepäivässä.</p>	<p>Toiminta käynnistetty seitsemän oppilaan voimin ja elokuussa 2025 on saatu uusia oppilaita mukaan. Toimintaa on kehitetty ja teemoitettu.</p> <p>Työpaja toteutettu kolme kertaa, toiminta jatkuu vuoden 2025 loppuun saakka.</p> <p>Teemat kuhunkin tapaamiseen yhteisöllisessä ohr-työssä, alakoulun toiminnallinen perheilta toteutettu 10.4.2025.</p>
Koulun toimintaohjeen päivittäminen	Päivitetään koulun toimintaohjetta muuttavan lainsäädännön ja kunnan järjestyssääntöjen päivityksen suuntaisesti.	Käynnissä yhteistyössä opettaja- ja oppilaskunnan kanssa 9/2025, jatkuu keväällä 2026 kännykkäpelisääntöjen tarkentumisen myötä.

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 2025
Turvallinen kouluarki	<p>Laaditaan toimenpiteet, joilla muuttuvassa kouluympäristössä voidaan taata fyysinen turvallisuus (koulun rakennustyö alkaa).</p> <p>Kiusaamisen ennaltaehkäisemiseksi toteutetaan säännölliset teematunnit</p> <p>WPRO:n riskienarvioinnin päivitetään ja tuodaan osaksi arkea.</p>	<p>Välituntialue on ollut rajatumpi rakennustyömaan vuoksi. Yhteistyö ja viestintä rakennustyömaan ja koulun välillä on sujunut hyvin. Pitkille välitunneille on kuljettu ohjatusti aikuisten valvonnassa. Kouluruokakuljetusten aikataulut on sovittu siten, ettei pihamaalla ole samanaikaisesti oppilaita.</p> <p>Teematunteja pidetty keväällä kuukausittain. 5.–6.luokkalaiset osallistuivat Liperin koululla kiusaamisen vastaiselle luennolle. Syyslukukaudella on luokissa pidetty joka kuukausi teematunteja, jotka liittyvät monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin ja kehittävät luokan yhteisöllisyyttä.</p> <p>Päivitetty ja käytössä.</p>
Liikunta osana kouluarkea	Sisäliikunta mahdollistetaan siirtokoulutoiminnan aikana	<p>Sisäliikuntaa ollut jonkin verran luokkatiloissa. Huhtikuussa muutettu yhden luokkatilan käyttö toiminnalliseksi tilaksi, jossa käytössä tatami. Rakennushankkeen myötä tämän toiminnallisen luokkatilan käyttämisestä on jouduttu luopumaan (nyk. Kirjaston sisäänkäynti). Syyslukukaudella aloitettu käynnit Liperin koulun liikuntasalissa ja nämä käynnit jatkuvat kevättalvella. Jokainen luokka käy Liperin salissa 3 kertaa.</p>

	Luokkakohtaiset toiminnallisen oppimisen välinelaatikat päivitetään ja täydennetään.	Tähän hyödynnetään koulu pt:n apua ja henkilökunnalle järjestettävän koulutuksen antia, joka järjestettiin 1.10.25. Välinelaatikoiden sisällöt suunniteltu, mutta hankinnat siirtyi vuodelle 2026
Osallisuus	Oppilaskunnan hallituksen järjestämät tapahtumat ja teemapäivät (määrä)	Ystävänäpäivätapahtuma 14.2. yhdessä kirjaston kanssa. Pukeutumisen teemaviikko vkolla 12. Välipalakioski viikosta 11 alkaen. Liskolandia-peli 11.4. Vappuohjelmaa 30.4. Syyslukukaudella oppilaskuntavaalit 10.8. vesiriehavälkkä 15.8. Koulurauhanjulistus 28.8. Halloween 29.10. Ja kirjaston kanssa tehtävä yhteistyö Lapsiparlamentti 18.11. Vanne vieraili kokouksessa
	Opettajat tuovat luokan toimintaan osallistavia työskentelymenetelmiä	Toiminnalliseen oppimiseen on koulutettu koko henkilökunta 8.10. Luokissa vaihtelevasti hyödynnetty koulutuksen antia siirtokoulun tilojen sallimissa rajoissa.
	Välkkäritoimintaa jatketaan, toteutuneet välkkärivälitunnit	Välkkärivälitunteja ajalla tammikuu-toukokuu 35 kertaa Syyslukukaudella toiminta on keskittynyt luokille jaettavien välituntivuorojen suunnitteluun välitunneilla (jalkapallokentän ja kiikkujen käyttö).
	Kummioppilastoimintaa lisätään, (yhteistyötapahtumien määrä)	Uudet kummit aloittivat toukokuussa yhteistyön tulevien ekaluokkalaisten kanssa. Kummioppilastoimintaa on ollut kerran kuussa kummioppilastoiminnan vuosikellon mukaisesti.

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 2025
Työrauhan ja kouluviihtyvyyden parantaminen	Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetus jatkuu 4.–6. -luokilla. Oppilaskunta järjestää tapahtumia ja teemapäiviä, joihin koko koulu osallistuu (tapahtumien määrä).	Suunnitelma toteutunut, 4.–6.- luokilla 1 tunti/viikko tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Oppilaskunta järjestänyt kevään 2025 aikana 3 tapahtumaa. Syksyllä oppilaskunta osallistui kodin ja koulun päivän suunnitteluun ja toteutukseen. Lisäksi se järjesti kaksi tapahtumaa syksyn 2025 aikana.
Lukutaidon kehittäminen	Säännölliset lukutunnit ja kirjallisuusdiplomien suorittamiset jatkuvat. Allu sähköiset lukutaitotestit otetaan käyttöön.	Lukutunteja järjestetty säännöllisesti kaikilla luokilla. Lukudiplomin suorittivat keväällä 2025 kaikki 3.–6.- luokkalaiset. Allut tehty 2., 3., 4. ja 6. luokille keväällä 2025
Turvallinen kouluarki	Pelastussuunnitelma ja w-pron päivitys on kaikilla tiedossa. Kiusaamisen ehkäisy KiVa-koulun malliin (toteutuneet toimet).	Pelastussuunnitelma päivitetty lukuvuoden 2025–2026 alussa ja henkilökunta on siihen tutustunut ja kuitannut lukeneeksi. W-pro riskienarviointi käyty läpi tammikuussa 2025. KiVa- tiimitoimintamalli käytössä. KiVa- tiimin kokoontumisia ei ole tarvittu. Syksystä 2025 emme enää maksaneet KiVa-koulun osallistumista. Kiusaamistapaukset kirjataan myös Wilman muistioihin.

Salokylän koulu

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 2025
Laadukas perusopetus kaikille	Tuen tarpeen varhainen havainnointi ja ohjaaminen tarvittaessa kutakin oppilasta tukevien tutkimusten piirin.	Oppilaiden tuen tarpeet on kyetty huomioimaan hyvin erityisopettajan ollessa luokanopettajan parina erityisesti kohdennettuna äidinkielen ja matematiikan tunneille.
Digilaitteiston päivitys vastaamaan oppilasmäärää	Hankitaan koululle laitteita, jotta kaikki oppilaat pääsevät työskentelemään	Koululle tuli 25 Chromebook -laitetta, joka oli merkittävä parannus laitekantaan ja mahdollistaa yhtäaikaisen

	samanaikaisesti digitaalisten oppimateriaalien parissa.	työskentelyn samantasoisilla laitteilla koko luokalla.
Luku- ja kirjoitustaitojen vahvistaminen	Kannustetaan kirjastoyhteistyön kautta oppilaita lukemaan tasolleen sopivaan kirjallisuutta. Säännölliset lukutunnit ja lukuvihko jokaisen oppilaan käytössä. Allu-testit toteutetaan sovitusti.	Kirjastoyhteistyö on säännöllistä ja lukutunteja on toteutettu viikoittain. Edelleen tarvitaan kohdennettua ja ikätason mukaiseen kirjallisuuteen ohjausta. Allu-testejä ei vielä ole otettu käyttöön. Lukemista testataan oppimateriaalien luki-testeillä. Osan oppilasta tekee ns. Minuutin lukutestin, jossa mitataan luettujen sanojen määrää ja virheiden/korjausten määrää suhteessa ikätasoon. Tämä antaa selkeän kuvan lukemisen tasosta.

Honkalammen koulu

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 2025
Turvallinen kouluarki Koulun arjessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että jokaisella on turvallista olla.	Kiusaamista ei sallita ja siihen puututaan välittömästi. Jokainen henkilökunnan jäsen lukee läpi pelastussuunnitelman vuosittain. Poistumista ja sisään suojautumista harjoitellaan säännöllisesti (toteutuneet harjoitukset) WPro-ilmoituksia tehdessä pohditaan huolellisesti haastavien tilanteiden ennaltaehkäisyä ja akuuteissa tilanteissa toimivia toimintamalleja.	Toteutunut, puututaan kaikkiin tietoon tulleisiin tapauksiin. Toteutunut, harjoituksia tehdään säännöllisesti kaksi kertaa lukuvuodessa. Henkilökunta tekee huolellisesti WPro-ilmoituksia. Luokissa sekä moniammatillisesti mietitään toimintatapoja haastaviin tilanteisiin. Seurataan Wpro-ilmoituksia tarkasti. Wpro-ilmoituksia tammi-joulukuussa 289 kpl.

Tuen uudistuksen toimeenpano	<p>Toteutetaan opettajien täydennyskoulutusta aiheesta.</p> <p>Perehdytetään koko henkilöstöä toiminta-alueittaisen opetussuunnitelman uudistuviin perusteisiin.</p>	<p>Opettajat ovat osallistuneet OPH:n järjestämiin webinaareihin.</p> <p>Perehdytys on toteutunut ja jatkuu kevätlukukaudella 2026. Laki tulee voimaan 1.8.2026.</p>
Opiskeluhoollon ja sitä tukevien toimintojen kehittäminen.	Alueen opiskeluhoollotyön tavoitteiden toteuttaminen yhteisöllisessä opiskeluhoollossa sekä toiminnallisessa perhepäivässä.	Toteutunut, oppilaskunnan teemapäiviä oli viisi. Teemat kuhunkin tapaamiseen yhteisöllisestä ohr-työstä. Perhepäivä pidettiin la 16.8.2025.

Varhaiskasvatus

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 2025
Vahvistetaan kunnallisen vasun tuntemusta sekä henkilöstön pedagogista osaamista.	Pedagogiset kahvilat käynnistetään varhaiskasvatuksessa vuoden 2025 aikana 1–3 kertaa.	Kuluneen vuoden aikana pidettiin yksi pedagoginen kahvila yhteistyössä MLL:n päiväkodin kanssa. Vasun sisällöistä aiheena: leikki ja leikkiympäristöt. Lisäksi henkilöstön pedagogista osaamista vahvistettiin Vakafoorumi koulutuspäivässä.
Lisätään sensitiivistä vuorovaikutusta lapsiryhmissä	Tehdään Valssi-arviointi ja valitaan sen perusteella vuorovaikutukseen liittyvät kehittämiskohteet yksiköittäin.	Valssiarviointi toteutettu ja kehittämiskohteet on valittu yksiköittäin.
Lisätään Lapset puheeksi menetelmän käyttöä	Koulutetaan uusia menetelmän osaajia 1–4 henkilöä.	Toimenpide toteutui. Koulutuksessa oli mukana viisi henkilöä varhaiskasvatuksen eri ammattiryhmistä.
Tehdään Lautasuon päiväkodin pihasuunnitelma	Kootaan päiväkodinpihan suunnittelutyöryhmä ja valmistellaan toteutus.	Suunnitelma laadittiin lapsia ja henkilökuntaa osallistaen. Päiväkotipiha on kunnostettu ja pihalle on tehty toiminnallisuutta sekä turvallisuutta edistäviä toimenpiteitä.
Vahvistetaan henkilöstön yhteisöllisyyttä.	Järjestetään koko varhaiskasvatushenkilöstön yhteinen tyhypäivä.	Tavoite toteutunut 17.5.2025 Varhaiskasvatuksen työntekijöitä osallistui tyhypäivään yht. 56 hlöä.
Hyödynnetään varhaiskasvatuksen sosionomien, osaamista erityisesti neuvolan kanssa tehtävässä yhteistyössä.	Laaditaan neuvolayhteistyösuunnitelma vakan sosionomeille.	Toimenpide ei toteutunut kokonaan. Varhaiskasvatuksen sosionomien osaamista on kuitenkin hyödynnetty eri työryhmissä, kuten neuvolayhteistyössä ja laatutyöryhmässä. Neuvolayhteistyön kuntatasoisen suunnitelman laatiminen jäi kesken kuluneen vuoden aikana. Suunnittelutyötä jatketaan vuonna 2026.

Opinto- ja vapaa-aikapalvelut

Tavoitteita ja toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA2025	TP 2025
Kulttuuritapahtumat /vuosi	150	223	231	150	151
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä/vuosi	4 845	5 966	4 836	3 500	6 851
Uimahallin asiakaskävijämäärä	19 028	23 147	23 157	22 000	23 722
Kunnan liikuntaneuvonnan asiakasmäärä	21	31	19	25	25
Ohjattujen liikuntaryhmien kävijämäärät			3 367	2000	3 387
Kuntosali- ja vesiliikuntaopastukset			54	30	44
Jalkautuvassa nuorisotyössä tavoitetut nuoret				300	539
Etsivän nuorisotyön asiakkaat			129	100	126
Nuorisotilojen kävijämäärät			6 536	6 500	7 268
Koulunuorisotyössä tavoitettujen nuorten määrä			10 861	10 000	10 000
Maksuttoman kerhotoiminnan kerhoja nuorille /kpl			55	45	50
Loma-aikojen toimintojen kävijämäärät			2 594	1500	1 178
Kansalaisopiston tunnit	3 565	3 678	3 590	3 850	3 802
Musiikkiopiston oppilasmäärä/lukuvuosi	123*	113		120	78
Musiikkileikkikoululaiset	57	53		40	61
Seutukirjaston Liperin lainat lkm.	247 707	259 696	259 009	250 000	267 970
- Liperi	38 813	40 570	42 329		40 610
- Viinijärvi	47 943	48 005	37 308		35 397
- Ylämylly	102 901	117 178	123 650		132 334
- kirjastoauto	57 550	53 943	55 722		59 629

Liikuntapalvelut

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 2025
Liperin ikiliikkuajat -hankkeen vertaisohjattujen liikuntaryhmien sekä ulkoiluystävällisyyden toimintamallien vakiinnuttaminen.	Voima- ja tasapainokoulutuksen järjestäminen vertaisohjaajille sekä ulkoiluystävällisyyden järjestäminen halukkaille.	Yksi voima- ja tasapainokoulutus järjestetty sekä kaksi ulkoiluystävällisyyden koulutusta.

Voimaa Vanhuuteen -ohjelman mukaisten toimien edistäminen Liperissä.	Ohjelmaan nimetyn työryhmän osallistuminen ohjelman mukaisiin tapaamisiin ja ohjelman käynnistäminen Liperissä.	Työryhmä osallistunut Pohjois-Karjalan aluetapaamiseen 2/2025 sekä verkkotapaamisiin 4 ja 8/2025. Ensimmäinen VoiTas eli voima- ja tasapainoryhmä toteutettu.
Liikettä koulupäivään - hankkeessa toimintamallien luominen koululaisten liikkumisen lisäämiseksi.	“Koulu-pt:n” liikuntaneuvontaan ohjautumisen toimintamallien kehittäminen esimerkiksi MOVE-tulosten perusteella sekä liikkuva koulu –toimintamallien kehittäminen.	Laadittu malli moniammatillisella yhteistyöllä, jossa aikataulutettu 8lk MOVE-testit terveystarkastusten kanssa yhteensopivaksi sekä kuvattu ohjautuminen liikuntaneuvontaan. Koulu-PT toimii lähes päivittäisenä osana yläkoulun arkea ja sovitusti alakoulujen osalta.

Kulttuuripalvelut

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 2025
Kulttuuriohjelman laatiminen suunnitelman mukaisesti	Skenaarioiden laatiminen päätöksentekoa varten kulttuuripalvelujen järjestämiseksi tulevaisuuden Liperissä. Kulttuuriohjelman laatiminen	Hyvinvointilautakunta päättänyt skenaarioiden pohjalta kulttuuripalvelujen järjestämistä tulevaisuuden Liperissä. Skenaarioiden ja tulevan kulttuuriohjelman taustaksi valmistunut selvitys Liperin kulttuuripalvelujen nykytilasta. Kulttuuriohjelman laatiminen kesken, arvioitu valmistuminen 2026.

Nuorisotyö

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 2025
Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminnan kehittäminen 9-pykälä - hankkeen mukaisin toimin	Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston vuosikellon laatiminen ja käyttöön ottaminen.	Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston vuosikello laadittu ja otettu käyttöön.
NuoDon eli nuorisotyön dokumentointijärjestelmän käyttöön ottaminen	Nuorisotyön tilastojen kirjaaminen säännöllisesti NuoDo-järjestelmään nuorisotyön eri muotojen osalta.	Kirjaaminen NuoDoon käytössä.
Tehostetun nuorisotyön suunnitelman laatiminen	Kirjallisen toimintamallin laatiminen aikuisen läsnäolon ja saavutettavuuden vahvistamiseen nuoria koskeissa kriisitilanteissa.	Suunnitelman laatiminen aloitettu. Suunnitelman valmistuminen sidoksissa koko kunnan kriisityöryhmän toimintamallin selkiytymiseen.

Seutukirjasto

Seutukirjastossa oli ennakoitu, että vuonna 2025 lainat ja käynnit olisivat hieman edellistä vuotta matalammalla tasolla vuoden aikana toteutettujen talouden tasapainotusten ja sitä kautta palveluajan vähenemisten vuoksi. Palveluajat vähenivät ja omatoimiaika lisääntyi useassa toimipisteessä, mutta lainausten määrä kasvoi lopulta kuitenkin paremmaksi kuin vuonna 2024 ja käyntienkin osalta jäätin vain hieman vuodesta 2024. Kirjastokäynteihin vaikuttivat lopulta eniten pääkirjaston keväinen kiinniolo asiakaspalvelu-uudistuksen vuoksi ja Hammaslahden kirjaston kiinniolo muuton vuoksi.

Liperin alueella talouden tasapainotuksen toimenpiteet ja palveluaikojen pienentyminen alkoivat 1.5.2025. Tämä näkyi varsinkin Liperin kirjastossa kokonaisten omatoimipäivien lisääntymisenä, mikä vaikutti laina- ja kävijämääriin laskevasti. Kävijöissä laskua oli noin 10 %, tosin lainoissa vain noin 3 %. Vastaavasti kirjastoauto Ketunlenkin lainat kasvoivat hienoisesti, kävijöiden pysyessä suunnilleen samalla tasolla. Viinijärvellä väistötila-aika on vaikuttanut laina- ja kävijämääriin ja siellä sekä henkilökunta että asiakkaat odottavat jo innokkaasti pääsyä uusiin tiloihin sekä omatoimikirjaston avautumista. Ylämyllyllä kirjaston toimintaluvut ovat nyt muutaman vuoden jälkeen uusissa tiloissa alkaneet vakiintua alkuvuosien kasvun jälkeen. Lainamäärä on siellä noin 120 000 ja kävijämäärä noin 45 000 vuodessa.

Talouden tasapainotuksesta ja henkilömäärän pienentymisestä huolimatta, Liperin alueella alkoi myös uusia tapahtumakokeiluja. Kaikissa kolmessa toimipisteessä alkoivat lukupiirit, joita vetää sama kirjaston työntekijä. Lisäksi Liperin kirjastossa alkoivat elokuvanäytökset, joissa näytämme vanhoja klassikkoelokuvia Elonetin kautta. Lisäksi Liperin kirjastot osallistuivat Liperin 150-vuotis juhlavuoteen järjestämällä muun muassa yhdessä kunnan kanssa kirjailijapaneelin Liperin kirjastossa. Kaikissa kolmessa toimipisteessä oli myös Liperin kuntaan liittyvä aineistonäyttely. Lisäksi olimme mukana heinäkuussa mökkiläisten tapahtumassa pitämässä pop-up - kirjastoa ja esittelemässä kirjaston toimintaa.

Lainaamisessa on näkynyt jo pitkään trendi, jossa lasten ja nuorten aineistojen lainaus kasvaa ja aikuisten aineistojen lainaus hitaasti vähenee. Toisaalta aikuiset ovat ottaneet hyvin haltuun uuden valtakunnallisen e-kirjaston, jonka käyttömäärät kasvavat koko ajan.

Eri toimipisteiden välillä on myös viime vuosien aikana tapahtunut tilastoin havaittavaa kehitystä. Pääkirjaston lainausmäärät ovat hiljaisessa laskusuunnassa, mutta erityisesti Rantakylän, Karsikon, Reijolan ja Ylämyllyn kirjastot sekä Joensuun kirjastoauto kasvattavat lainausmääriään. Ajanmukaiset tilat, omatoimimahdollisuus ja vilkas koulu yhteistyö selittänevät tätä kehitystä.

Hammaslahden uudet kirjastotilat otettiin käyttöön elokuussa. Kirjasto kiinnosti alueen asukkaita ja koululaisia. Loppuvuoden aikana kävijöitä on ollut hyvin. Kiihtelysvaaran ja Tuupovaaran kirjastojen omatoimimahdollisuuksien valmistelu on kesken.

Vuoden alussa kaupungin palvelupisteiden toimintamalli muuttui kylillä ja kaupungin kassapalveluja siirtyi Hammaslahden, Enon, Kiihtelysvaaran ja Tuupovaaran kirjastoihin. Samalla otettiin käyttöön malli, jossa yhteisökoordinaattori käy säännöllisesti näissä kirjastoissa asukkaiden tukena erilaisissa palvelutehtävissä.

Rantakylän ja Karsikon kirjastoissa on käytetty vuoden aikana vartijapalveluita levottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Karsikon kirjaston omatoimiaikaa myös rajoitettiin syksyllä joitakin viikkoja omatoimiajalla tapahtuneen toistuvan häiriköinnin vuoksi.

Itä-Suomen kirjastopäivät pidettiin lukutaitoteemalla kesäkuun alussa Joensuussa yhdessä seutukirjaston, AVI:n, UEF:n kirjaston ja Karelian kirjaston kanssa. Päivät järjestetään vuorotellen Joensuussa, Kuopiossa ja

Mikkelissä ja ne keräävät ammattilaisia eri kirjastosektoreilta yhteisten koulutusten äärelle. Päivät saivat kiittävää palautetta ja osallistujia oli noin 100. Päivien jatkona seutukirjasto on jatkanut yhteisten koulutusten suunnittelua UEF:n ja Karelian kirjastojen kanssa.

Kirjastoauto Runo-Antin tilalle hankitaan uusi kirjastoauto vuonna 2026 ja auton kilpailutus käynnistyi syksyllä 2025. Auton hankintaprosessi kestää tyypillisesti lähes vuoden.

Kaksi Vaara-kirjastojen yhteistä hanketta käynnistettiin alkusyksyllä. Sovelluksista alustoille -hanke tuo aiemmin keskeytetyissä sovellushankkeissa tuotetut aineistot käyttöön uusilla alustoilla. Ympäristöhuolesta vaikuttavaan toimintaan -hankkeessa etsitään uusia toimintatapoja järjestöyhteistyölle ja hanke kokeilee uusia toimintatapoja erityisesti ympäristö- ja luontoasioissa. Seutukirjasto on myös mukana kaupungin lukutaitohankkeessa, jossa kouluille rakennetaan lukutaito-ohjelmaa ja samalla valmistellaan kaupungin lukutaitotyölle strategiaa.

Pyhäselän vankilan kanssa jatkettiin yhteistyötä lukemisen ja lukutaidon edistämiseksi. Toimintaa rahoittaa LVV ja kirjaston roolina on järjestää aktiivista toimintaa lukemisharrastuksen ympärille, mm. kirjailijavierailuja ja lukupiirejä.

Alueellisessa kehittämistehtävässä tavoitettiin hyvin pohjoiskarjalaiset kirjastolaiset. Vuoden aikana alkoi mm. benchmarking-periaatteella toimiva kaverikirjastotoiminta. Alueellinen kehittämistehtävä järjesti muiden koulutusten ohella kaksi koko alueen yhteistä koulutuspäivää, jolloin toimipisteet olivat kiinni. Vaara-kirjastoille kehitettiin myös uusi kehittämisen malli, jossa AKE ylläpitää kehittämistyöryhmiä ja kirjastokimppa yhteisten toimintojen ylläpitoon keskittyviä tiimejä.